

11. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ СОУСІВ ЕМУЛЬСІЙНОГО ТИПУ З ВИКОРИСТАННЯМ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОГО НАПІВФАБРИКАТУ

І.М. Устименко, к.т.н., асистент

О.В. Нєміріч, д.т.н., доцент

А.В. Гавриш, к.т.н., доцент

С.В. Кравчук, магістрант

Національний університет харчових технологій

Сучасна структура харчування населення України характеризується дефіцитом поліненасичених жирних кислот (ПНЖК) та споживання у надмірній кількості насичених та транс-ізомерів жирних кислот (ТІЖК) за недостатнього споживання рослинних олій [1].

Тому виникає задача орієнтувати споживачів на підвищення частки у раціоні харчування якісних та безпечних олій і жирів рослинного походження у складі кулінарної продукції.

Соуси посідають вагому частку в технології кулінарної продукції та є поширеними в раціоні харчування населення. Соуси емульсійного типу (СЕТ), які представлені полікомпонентними харчовими системами, повинні не тільки урізноманітнювати зовнішній вигляд страв та салатів, а й підвищувати їх харчову цінність. Якісні характеристики СЕТ, в першу чергу, зумовлені вмістом жирової фази як основним рецептурним інгредієнтом [2].

Сучасні технології СЕТ передбачають використання інгредієнтів, які містять шкідливі для організму ТІЖК та мають низьку біологічну цінність за вмістом ПНЖК.

Одним з шляхів підвищення якості СЕТ є заміна частини рецептурних інгредієнтів на харчові емульсії (ХЕ), зокрема, у вигляді поліфункціональних напівфабрикатів.

Поліфункціональний напівфабрикат, що використано в технології СЕТ, являє собою ХЕ жирністю від 10 до 50 % [3].

Як жирові фази ХЕ застосовуються рафіновані та дезодоровані олії, а також купажовані олії, які збалансовують жирнокислотний склад. Також у якості жирової фази застосовується замітник молочного жиру, що не містить у своєму складі шкідливих для організму людини ТІЖК. Використання у складі ХЕ емульгувального комплексу, що складається із суміші ефірів полігліцерину і вищих жирних кислот та казеїнату натрію, забезпечує їх агрегативну стійкість. ХЕ являють собою неньютонівські рідини, що дозволяє рівномірно розподіляти їх за масою харчових систем.

З огляду на це, проведено багатократні попередні дослідження з обґрунтуванням вибору ХЕ для складання рецептурних композицій СЕТ з використанням поліфункціонального напівфабрикату.

Досліджено вплив ХЕ на реологічні характеристики та агрегативну і седиментаційну стійкості отриманих СЕТ. Розраховано хімічний склад СЕТ, за результатами якого встановлено підвищену харчову цінність.

За результатами досліджень доведено доцільність використання в технологіях соусів емульсійного типу харчових емульсій у вигляді поліфункціональних напівфабрикатів, що дозволить підвищити якість та безпечність готових продуктів, інтенсифікувати технологічний процес.

Література:

1. Roberto, C., & Kawachi I. (2014). Use of psychology and behavioral economics to promote healthy eating. *American journal of preventive medicine*, 47(6),832-837.
2. Петруша, О.О., Неміріч, О.В. & Вашека, О.М. (2014). Аспекти вітчизняних та зарубіжних документів на майонез. Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій, 46, 262-266.
3. Устименко І.М. Удосконалення технологій молоковмісних продуктів шляхом використання харчових емульсій: автореф. дис. ... канд. техн. наук. Нац. ун-т харч. технол., Київ, 2019.